

UNIwersYTET MEDYCZNY
IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WROCLAWIU

Prof. dr hab. Donata Kurpas
Katedra i Zakład Medycyny Rodzinnej
Wydział Lekarski
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu

Wrocław, 20.03.2022 r.

**Ocena wskazanego osiągnięcia oraz dorobku naukowego, dydaktycznego
i organizacyjnego w ramach postępowania habilitacyjnego
dr. n. med. Pawła Wańkowicza**

Postępowanie w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego (dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dyscyplina nauki medyczne) wszczęte w dniu 24 września 2021 r.

Niniejsza recenzja została wykonana na podstawie uchwały Rady Dyscypliny Nauki Medyczne Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie (nr 94/21/22) z dnia 25 stycznia 2022 roku, która powołała Komisję Habilitacyjną w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr. n. med. Pawła Wańkowicza (podstawa prawna: Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce Dz. U. z 2018 r., poz. 1668 z późn. zm.; Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.; Uchwała Senatu PUM nr 111/2019).

Poszczególne elementy recenzji i ich kolejność jest zgodna z sugerowaną przez Radę Naukową Dyscypliny Nauki Medyczne Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie szczegółową listą zagadnień, do których powinien odnieść się recenzent, skąd pochodzą tytuły poszczególnych sekcji oraz tematyka poruszanych zagadnień, włącznie z zaleceniem przedstawienia informacji o obowiązujących przepisach prawa na dzień wszczęcia postępowania i zawartych w tych przepisach kryteriach oceny.

I. Dane podstawowe

Kandydat w 2015 r. uzyskał stopień doktora nauk medycznych (Wydział Lekarski Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie; tytuł rozprawy doktorskiej: „Identyfikacja tkankowo specyficznych komórek macierzystych w glejakach wielopostaciowych: nowe spojrzenie na patogenezę”; promotorem był prof. dr hab. n.med. Przemysław Nowacki, z kolei recenzentami: prof. dr hab. n. med. Marcin Majka i dr hab. n. med. Sławomir Michalak).

Zgodnie z informacją przekazaną drogą elektroniczną (e-mail z dnia 14 marca 2022 r.) przez Panią dr hab. Edytę Paczkowską Przewodniczącą Rady Naukowej Dyscypliny Nauki Medyczne Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie - Kandydat nie ubiegał się uprzednio o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Przebieg pracy naukowo-zawodowej (miejsce pracy, stanowiska): 2008 r. – uzyskanie tytułu lekarza (Wydział Lekarski Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie, dyplom z wyróżnieniem); 2008-2009 r. – lekarz stażysta (Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 1 w Szczecinie); 2010-2015 r. – lekarz rezydent, specjalizacja w zakresie neurologii (Katedra i Klinika Neurologii, SPSK Nr 1 Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie); 2011-2015 r. – studium doktoranckie (Katedra i Klinika Neurologii, Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie); 2015 r. – potwierdzone dyplomem ukończenie specjalizacji w dziedzinie neurologii (Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego w Warszawie); 2016-2019 r. – asystent (Katedra i Klinika Neurologii, Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie); 2019-2020 r. – adiunkt (Katedra i Klinika Neurologii, Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie); od 2020 r. do chwili obecnej – adiunkt (Zakład Rehabilitacji Medycznej i Fizjoterapii Klinicznej, Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie).

II. Obowiązujące przepisy prawa na dzień wszczęcia ocenianego postępowania habilitacyjnego, w tym kryteria oceny

Kryteria ubiegania się o stopień doktora habilitowanego określa art. 219 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.).

Art. 219. [Warunki nadania stopnia doktora habilitowanego]

1. Stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która: 1) posiada stopień doktora; 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej: a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne; 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

2. Osiągnięcie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może stanowić część pracy zbiorowej, jeżeli opracowanie wydzielonego zagadnienia jest indywidualnym wkładem osoby ubiegającej się o stopień doktora habilitowanego.

III. Informacje o ocenianych osiągnięciach naukowych

1) tytuł osiągnięcia naukowego stanowiącego podstawę ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego

Podstawę osiągnięcia stanowi cykl czterech powiązanych tematycznie artykułów naukowych (IF: 15.266; punktacja MNiSW/MEiN: 450) opublikowanych w czasopismach naukowych, indeksowanych w ramach Journal Citation Reports (JCR):

1. Wańkiewicz, P.; Szylińska, A.; Rotter, I. Assessment of Mental Health Factors among Health Professionals Depending on Their Contact with COVID-19 Patients. *International Journal of Environmental Research and Public Health* 2020, 17, 5849. <https://doi.org/10.3390/ijerph17165849>. IF: 3.390; MNiSW/MEiN: 140.

2. Wańkiewicz, P.; Szylińska, A.; Rotter, I. Evaluation of Mental Health Factors among People with Systemic Lupus Erythematosus during the SARS-CoV-2 Pandemic. *Journal of Clinical Medicine* 2020, 9, 2872. <https://doi.org/10.3390/jcm9092872>. IF: 4.241; MNiSW/MEiN: 140.

3. Wańkiewicz, P.; Szylińska, A.; Rotter, I. The Impact of the COVID-19 Pandemic on Psychological Health and Insomnia among People with Chronic Diseases. *Journal of Clinical Medicine* 2021, 10, 1206. <https://doi.org/10.3390/jcm10061206>. IF: 4.241; MNiSW/MEiN: 140.

4. Wańkiewicz, P.; Szylińska, A.; Rotter, I. Insomnia, Anxiety, and Depression Symptoms during the COVID-19 Pandemic May Depend on the Pre-Existent Health Status Rather than the Profession. *Brain Sciences*. 2021, 11, 1001. <https://doi.org/10.3390/brainsci11081001>. IF: 3.394; MNiSW/MEiN: 100.

Kandydat wskazuje jako tytuł cyklu: „Zdrowie psychiczne w dobie pandemii COVID-19. Próba identyfikacji populacji o najwyższym ryzyku wystąpienia objawów zagrażających zdrowiu psychicznemu wśród mieszkańców regionu Pomorza Zachodniego w Polsce”.

Cykl publikacji wnosi nową wiedzę w istotną medycznie i społecznie tematykę zdrowia psychicznego w okresie pandemii COVID-19.

2) dane naukometryczne, w tym po uzyskaniu ostatniego awansu naukowego wraz z 3) liczbą publikacji naukowych

Zgodnie z deklaracją Biblioteki Głównej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie z dn. 27 stycznia 2022 r. Kandydat jest autorem 12 publikacji naukowych posiadających Impact Factor (IF 38.348, punkty MNiSW/MEiN 1300), 3 publikacji w czasopismach bez IF (punkty MNiSW/MEiN 18), 2 opisów przypadków w czasopismach z IF (IF 6.284, punkty MNiSW/MEiN 280), 21 prac popularno-naukowych. Łączna punktacja: IF 44.632, punkty MNiSW/MEiN 1598.

Dodatkowo Kandydat posiada w dorobku publikacyjnym 4 streszczenia ze zjazdów krajowych oraz 2 listy do redakcji czasopism (IF 6.595, punkty MNiSW/MEiN 240).

Liczba cytowań publikacji Kandydata na dzień 27.01.2022 r. zgodnie z Web of Science Core Collection wynosi 103 w tym liczba cytowań bez autocytowań: 88. Index Hirscha według Web of Science Core Collection wynosi 7. Liczba cytowań publikacji Kandydata zgodnie ze Scopus wynosi 107 w tym liczba cytowań bez autocytowań 92. Index Hirscha według Scopus wynosi 7.

4) czasopisma, w których Kandydat publikował prace naukowe

W ramach przedstawionego do recenzji dorobku Kandydat w roku 2022 opublikował jedną pracę w Brain Sciences (IF 3.394, pkt MNiSW/MEiN 100), w roku 2021: jedną pracę w Archives of Medical Science (IF 3.318, pkt MNiSW/MEiN 100), jedną pracę w Brain Sciences (IF 3.394, pkt MNiSW/MEiN 100) oraz trzy prace w Journal of Clinical Medicine (IF 4.241, pkt MNiSW/MEiN 140), w roku 2020: po jednej pracy w czasopismach International Journal of Environmental Research and Public Health (IF 3.390, pkt MNiSW/MEiN 140), Journal of Clinical Medicine (IF 4.241, pkt MNiSW/MEiN 140) oraz Neurologia i Neurochirurgia Polska (IF 1.621, pkt MNiSW/MEiN 100), w roku 2019: po jednej pracy w Current Neurovascular Research (IF 1.649, pkt MNiSW/MEiN 70) oraz Archives of Medical Science (IF 2.807, pkt MNiSW/MEiN 100) i w roku 2018 jedną pracę w Current Neurovascular Research (IF 1.811, pkt MNiSW/MEiN 30).

Wszystkie wymienione wyżej czasopisma kierują się wytycznymi International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE), Committee on Publication Ethics (COPE), World Association of Medical Editors (WAME), Council of Science Editors, Sarajevo Declaration on Integrity and Visibility of Scholarly Publications oraz Budapest Open Access Initiative. Wszystkie czasopisma indeksowane są w ramach JCR oraz zostały ujęte w wykazie czasopism naukowych Ministra Edukacji i Nauki.

5) wskazanie czy kandydat odgrywał wiodącą rolę w ramach powstawania współautorskich prac naukowych

Kandydat we wszystkich pracach zgłoszonych jako osiągnięcie naukowe stanowiące podstawę ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego deklaruje 90% udział obejmujący takie zakresy przygotowania publikacji jak koncepcja pracy, wybór narzędzi badawczych, organizacja zespołu badawczego i jego przeszkolenie, rekrutacja uczestników do badania, koordynacja realizacji badań, analiza i interpretacja wyników, przegląd piśmiennictwa, napisanie pracy oraz przygotowanie pracy do druku.

6) ocena wskazanego osiągnięcia naukowego

Na podstawie uzyskanych wyników w cyklu powiązanych tematycznie czterech artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych Kandydat wnioskuje, że pandemia COVID-19 nie tylko zagraża zdrowiu somatycznemu, ale również psychicznemu, co w połączeniu z aktualną kondycją opieki zdrowotnej w Polsce w zakresie zdrowia psychicznego nabiera szczególnego znaczenia klinicznego i społecznego, pandemia COVID-19 zwróciła uwagę, że częstość występowania bezsenności, zaburzeń lękowych, depresyjnych może zależeć od wcześniejszego stanu zdrowia danej osoby, a nie od wykonywanego zawodu, spośród chorób

przewlekłych – to współwystępowanie choroby Hashimoto i toczenia rumieniowatego układowego wiąże się z ponad 2-krotnym wzrostem ryzyka wystąpienia objawów lękowych, ponad 2,5-krotnym wzrostem ryzyka wystąpienia objawów depresyjnych i 4-krotnym wzrostem ryzyka występowania bezsenności podczas pandemii COVID-19, dodatkowo osoby z chorobami autoimmunologicznymi wymagają szczególnej uwagi i wsparcia medycznego, informacyjnego i społecznego w celu zmniejszenia stresu podczas pandemii COVID-19, a także po jej zakończeniu.

Wszystkie prace zostały poddane procesom opracowania redakcyjnego, w tym – zakładam – rzetelnym ocenom co najmniej dwóch zewnętrznych recenzentów. Rozumiem, że sam fakt publikacji w czasopismach z listy JCR i MEiN powinien świadczyć o merytorycznej wartości opracowanych wyników.

Zakres tematyczny zgłoszonego cyklu jest zgodny z nurtami rozwoju naukowego, zawodowego, dydaktycznego i organizacyjnego Kandydata oraz stanowi wkład w rozwój dyscypliny nauki medyczne. Potencjalnie ten wycinek dorobku Kandydata ma także znaczenie implementacyjne nie tylko w ramach interwencji typowo medycznych, ale również w zakresie zdrowia publicznego.

Moje zastrzeżenia dotyczą: homogeniczności zespołu badawczego (co jednak znajduje swoje uzasadnienie w tytule osiągnięcia naukowego stanowiącego podstawę ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego) oraz braku konsekwencji w stosowaniu terminologii (pandemia SARS-CoV-2/pandemia COVID-19).

7) informacja o spełnieniu przez Kandydata kryterium wykazania się istotną aktywnością naukową

Kandydat stopień doktora nauk medycznych uzyskał w 2015 r. i przyjmując za graniczny ten rok – potwierdza publikacjami naukowymi (bez uwzględnienia listów do redakcji: IF 44.632, pkt MNiSW/MEiN 1598) istotną aktywność naukową w latach 2016-2022, której towarzyszy udział m.in. w grantie Inkubator Innowacyjności 2.0 i opracowanie testu dla neuropsychiatrycznej postaci toczenia rumieniowatego układowego. Główne nurty badawcze Kandydata to: profilaktyka pierwotna udaru niedokrwinnego mózgu związanego z migotaniem przedsionków wraz z określaniem czy terapia doustnymi antykoagulantami jest wystarczająca (Kandydat wnioskuje tu, że dołączenie statyn do doustnych antykoagulantów może być pomocne w pierwotnej profilaktyce udaru niedokrwinnego mózgu zależnego od migotania przedsionków), badania nad zaburzeniami neuropsychiatrycznymi w toczeniu rumieniowatym układowym (Kandydat wnioskuje tu, że więcej osób w grupie pacjentów z neuropsychiatryczną postacią toczenia rumieniowatego układowego w porównaniu z grupą kontrolną doświadczało bólu głowy, zaburzeń poznawczych, zaburzeń depresyjnych, incydentów naczyniowo-mózgowych czy drgawek) oraz opracowanie testu dla neuropsychiatrycznej postaci toczenia rumieniowatego układowego (w ramach konkursu Inkubator Innowacyjności 2.0 w 2019 roku; co istotne: wyniki projektu znajdują się w fazie komercjalizacji).

Warto dodać, że w ramach aktywności naukowej Kandydat pełnił funkcję recenzenta w ramach procesów redakcyjnych prowadzonych w czasopismach: International Journal of Environmental Research and Public Health, Pathogens, Journal of Clinical Medicine, Polish Archives of Internal Medicine, Lipids in Health and Disease, Frontiers in Psychiatry, Psychology

Research and Behavior Management, Journal of Multidisciplinary Healthcare, Neuropsychiatric Disease and Treatment.

Dodatkowo Kandydat za swoją działalność badawczo-naukową otrzymał w 2020 i 2021 roku nagrody Rektora PUM w Szczecinie.

8) informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę

Kandydat rozpoczął działalność dydaktyczną na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie w 2010 roku jako rezydent, a od 2011 roku kontynuował ją jako słuchacz studium doktoranckiego w Katerze i Klinice Neurologii PUM. Od tego czasu prowadził wykłady, seminaria oraz ćwiczenia praktyczne z neurologii dla studentów Wydziału Lekarskiego i Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego w języku polskim i angielskim oraz dla kierunków ratownictwo medyczne, pielęgniarstwo, fizjoterapia. W latach 2010-2019 był opiekunem studentów medycyny uczelni krajowych i zagranicznych odbywających praktykę wakacyjną w Klinice Neurologii PUM oraz opiekunem lekarzy stażystów i lekarzy rezydentów realizujących staże w zakresie neurologii w ramach specjalizacji z psychiatrii, chorób wewnętrznych, medycyny ratunkowej czy anestezjologii. Prowadził także wykłady z neurologii dla lekarzy specjalizujących się w ramach medycyny rodzinnej oraz wykłady i ćwiczenia popularyzujące neurologię dla Dziecięcego Uniwersytetu Medycznego PUM i Stowarzyszenia Społeczno-Oświatowego „SENS” w Szczecinie. Dodatkowo Kandydat w latach 2017-2020 był opiekunem Studenckiego Koła Naukowego przy Katedrze i Klinice Neurologii PUM. Od 2020 roku do chwili obecnej jest adiunktem w Zakładzie Rehabilitacji Medycznej i Fizjoterapii Klinicznej PUM, gdzie prowadzi zajęcia dydaktyczne dla studentów Wydziału Lekarskiego (w języku polskim i angielskim) oraz dla kierunków: ratownictwo medyczne, pielęgniarstwo, fizjoterapia. Ukończył także finansowany ze środków unijnych kurs instruktora symulacji medycznej w Centrum Symulacji Medycznej PUM w Szczecinie. Aktualnie pełni funkcję promotora pięciu prac magisterskich.

Kandydat był kierownikiem zrealizowanego projektu w ramach Inkubatora Innowacyjności 2.0 (temat projektu: „Stworzenie testu dla neuropsychiatrycznej postaci toczenia rumieniowatego układowego - czy możemy przewidzieć przyszłość?”). W ramach prowadzonych projektów Kandydat współpracuje z naukowcami z Zakładu Patologii Ogólnej PUM, Kliniki Neurologii PUM, Kliniki Reumatologii PUM i Zakładu Patologii Ogólnej PUM. Dodatkowo od 2018 roku współpracuje zarówno w zakresie dydaktycznym, jak i badawczym z Universidad Catolica San Antonio de Murcia w Hiszpanii. Wynikiem tej współpracy jest jedna z największych w Europie baza danych pacjentów z toczeniem rumieniowatym układowym oraz wykłady dla studentów medycyny tamtejszego Uniwersytetu w zakresie neuroimmunologii (w ramach programu ERASMUS Plus w 2018 roku).

Od 2021 roku Kandydat jest członkiem Rady Naukowej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. Dodatkowo jest członkiem zwyczajnym Europejskiego Towarzystwa Toczenia Rumieniowatego Układowego, Międzynarodowego Towarzystwa Zapalenia Mózgu oraz Polskiego Towarzystwa Neurologicznego.

Kandydat deklaruje aktywny udział w XVII Konferencji Naukowo-Szkoleniowej: Postępy w diagnostyce chorób autoimmunologicznych (Szczecin, 18 listopada 2017 r.).

Od 2016 roku Kandydat jest autorem rubryki Przegląd Piśmiennictwa w Polskim Przeglądzie Neurologicznym, w którym przedstawia najnowsze doniesienia naukowe z zakresu neurologii i dziedzin pokrewnych.

IV. Inne informacje

W ramach współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym jeszcze przed uzyskaniem stopnia doktora nauk medycznych Kandydat współpracował z Fundacją Zachodniopomorskie Hospicjum dla Dzieci i Dorosłych, którą nadal kontynuuje, współpracując równocześnie od 2016 r. z ST Medical Clinic.

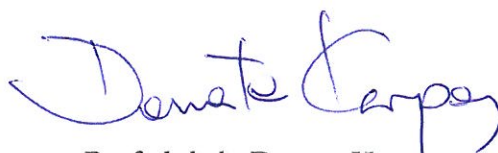
Warto podkreślić, że jeszcze przed uzyskaniem stopnia doktora nauk medycznych w latach 2004-2008 Kandydat współorganizował i aktywnie uczestniczył w inicjatywie Studenci Medycyny mieszkańcom Szczecina, w latach 2007-2011 współpracował z regionalnym Radiem Szczecin, a w 2011 roku brał udział w dokumentalnym serialu stacji TVN Turbo pt. „Ratownik 11”.

Kandydat reprezentował także Katedrę i Klinikę Neurologii podczas tworzenia programu Asklepios na Pomorskim Uniwersytecie Medycznym w Szczecinie.

V. Wniosek końcowy

Podsumowując całokształt działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej oraz przedłożony do oceny cykl opublikowanych prac stwierdzam, że dr n. med. Paweł Wańkowicz spełnia kryteria ubiegania się o stopień doktora habilitowanego zgodnie z art. 219 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.). Opublikowane wyniki projektów badawczych poszerzają stan wiedzy we wskazanym obszarze, a wkład własny Kandydata w część eksperymentalną i na etapie powstawania publikacji można uznać za dominujący. W ramach działalności naukowej i dydaktycznej na szczególne podkreślenie zasługuje prowadzona współpraca międzynarodowa Kandydata, komercjalizacja uzyskanych wyników oraz sprawne łączenie aktywności naukowej z zawodową.

Przedstawiam zatem Wysokiej Radzie Naukowej Dyscypliny Nauki Medyczne Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie wniosek o dopuszczenie dr. n. med. Pawła Wańkowicza do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

Prof. dr hab. Donata Kurpas